

ЯРОЩУК Дмитро Миколайович

Київський інститут Національної гвардії
України

**ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ НАВЧАННЯ КУРСАНТІВ ВИЩИХ
ВІЙСЬКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ПО ДИСЦИПЛІНІ
«ВОГНЕВА ПІДГОТОВКА»**

В умовах сучасного бою вогнева підготовка відіграє вирішальну роль у формуванні висококваліфікованих військових фахівців. Вона є не лише засобом навчання володінню стрілецькою зброєю, а й комплексною дисципліною, яка охоплює психологічну підготовку, тактичне мислення та швидке прийняття рішень у критичних ситуаціях.

На сучасному етапі розвитку військової освіти існує необхідність оптимізації методів навчання для підвищення рівня бойової підготовки курсантів. Впровадження інноваційних підходів, зокрема мультимедійних тренажерів, симуляторів та адаптивних методик, дозволяє значно покращити якість навчання та підготувати курсантів до виконання бойових завдань в реальних умовах.

Основними проблемами при навчанні вогневої підготовці є:

- Недостатній рівень практичної підготовки.

Обмежена кількість боєприпасів, недостатня частота проведення стрільб та низький рівень реалістичності навчальних стрільб негативно впливають на підготовку курсантів.

- Відсутність сучасних методик навчання.

Традиційні методи, засновані на статичних стрільбах, не враховують необхідність моделювання реальних бойових ситуацій та впливу психологічних факторів.

Також потрібно враховувати психологічні аспекти вогневої підготовки - курсанти часто стикаються з труднощами у прийнятті рішень під час виконання

стрільб у стресових умовах. Відсутність підготовки до роботи в умовах підвищеної напруги призводить до зниження ефективності виконання бойових завдань.

Основними методами інноваційного початку вогневої підготовки є:

- Застосування мультимедійних тренажерів – інтерактивні системи дозволяють курсантам: вВідпрацьовувати базові навички без витрат боєприпасів, моделювати реальні бойові ситуації для підготовки до дій у складних умовах, аналізувати помилки та коригувати техніку стрільби на основі об'єктивних даних;

- Застосування методі імітаційного моделювання – використання віртуальної (VR) та доповненої реальності (AR) сприяє: підвищенню рівня занурення у бойову обстановку, формуванню стресостійкості та навичок роботи у складі підрозділу, розвитку просторового мислення та орієнтації в складних умовах;

- Впровадження адаптивних навчальних програм та індивідуальний підхід до навчання дозволяє: визначати сильні та слабкі сторони кожного курсанта, оптимізувати навчальні навантаження відповідно до темпів засвоєння матеріалу, поєднувати теоретичне навчання з практичними вправами у найбільш ефективний спосіб.

Сучасні дослідження в сфері вогневої підготовки доводять, що інноваційні підходи, такі як використання інтелектуальних систем навчання, можуть суттєво покращити ефективність вогневої підготовки. Вони полягають в:

- покращенні точності при стрільбі по рухомих цілях.;
- підвищенні швидкості реакції стрільців.;
- зменшення часу на прийняття рішень під час стрільби [1].

Роблячи висновки можемо стверджувати, що використання мультимедійних тренажерів та імітаційних моделей значно підвищує рівень вогневої підготовки, а поєднання традиційних та інноваційних методик сприяє комплексному розвитку бойових навичок курсантів. Адаптація навчальних програм до індивідуальних потреб курсантів забезпечує ефективніше засвоєння матеріалу.

Перспективним вважаємо дослідження використання штучного інтелекту для аналізу рівня підготовки та адаптації навчальних програм, дослідження впливу біометричних датчиків на навчальний процес та оптимізацію навчальних програм для більш ефективного використання сучасних технологій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Zotov, V., & Kramkowski, E. (2023). Moving-Target Intelligent Tutoring System for Marksmanship Training. *International Journal of Artificial Intelligence in Education*, 33, 817–842. <https://doi.org/10.1007/s40593-022-00308-z>; contentReference[oaicite:1]{index=1}